

Pohled na zbylou část sbírky Diecézní charity Brno pro uprchlíky

Diecézní charita Brno

Jak v Brně pomáhají uprchlíkům

„Aby mohl cizinec v České společnosti fungovat, je třeba, aby měl stabilní bydlení, práci a uměl česky. Důležité je, aby si rozšiřoval sociální kontakty. Když toto všechno má, musí být přijatý společností. Pokud ho česká společnost nepřijme, nikdy nebude integrován“, říká Veronika Imrichová z Diecézní charity v Brně.

Zuzana Pacinová

Jakým lidem (uprchlíkům) Diecézní charita Brno pomáhala?

Zpočátku to byli hlavně lidé z Ukrajiny. Jsme partnery Jihomoravského kraje v projektu Jihomoravského regionálního centra, který byl zaměřený na cizince z třetích zemí. Před čtyřmi lety jsme s podporou evropského uprchlického fondu rozjeli projekt Integrovat se, který je zaměřený právě na podporu uprchlíků. Snažili jsme se o podporu celých rodin při jejich startu do života – když přicházely z integračního azylového střediska, pomáhali jsme jim hledat bydlení a práci, kupovali jsme pro ně základní vybavení do bytu a zaměřovali jsme se na podporu mimoškolních volnočasových aktivit dětí. Šlo nám o to, aby se děti setkávaly se svými spolužáky a kamarády i jinde než jen ve škole. A tam se také setkávali a poznávali jejich rodiče. Ženy u nás prošly rekvalifi-

kačními kurzy. Jsou poměrně zručné, a tak měly zájem o kurzy šití, vaření i cukrářské kurzy s tím, že by se touto prací mohly živit. Jiné ženy měly vystudované vysoké školy, často se jednalo o ekonomické obory a účetnictví – těm jsme pomáhali hlavně s nostrifikací diplomů, překlady a ověřováním listin. Nostrifikace diplomů je obecně docela dlouhý a komplikovaný proces, například u jednoho klienta, který si nechal ověřovat lékařský diplom, se to podařilo přibližně po třech letech. Také někteří Syřané nechávali ověřovat lékařské diplomy. Jiní muži se hodně zaměřovali na získání řidičského oprávnění.

Kolika lidem jste konkrétně pomáhali?

V oblasti integrace jsme pomohli zhruba třem stovkám uprchlíků. Ale třeba Syřané v Brně byli i dříve, před válkou v Sýrii. Tady studovali nebo pracovali. Často sem přišli na doporučení svých profesorů, kteří také dříve v Brně stu-

dovali. Přibližně před dvěma lety jsme začali pomáhat těm Syřanům, kteří u nás získali azyl nebo doplňkovou ochranu, v Brně jich je nyní kolem dvou set. Pak jsme měli projekt Na zdraví, pomáhali jsme jak v Zastávce u Brna (v přijímacím zařízení pro uprchlíky), tak v Havířově (v pobytovém zařízení pro uprchlíky), kde jsme žadatelům o azyl pomáhali hlavně s lékařskou péčí – propláceli jsme jim léky. Ti, kteří se pak přestěhovali do Brna, přišli za námi už sami. Jiní za námi přišli, protože jim to někdo známý poradil. Naštěstí se tito lidé nestydí pomoc využívat. Spolupracujeme také s Integračním azylovým střediskem v Brně.

V čem pomoc uprchlíkům spočívá?

Pomoc je zaměřená na to, aby ti lidé mohli začít život v naší zemi poté, když opustí státní zařízení. V tom okamžiku totiž nemají kam jít. V posledních letech spolupracujeme na úrovni měs-

Veronika Imrichová, vedoucí Centra pro lidi sociálně znevýhodněné (Celsuz)

ta Brna při přidělování tzv. integračních bytů. Naše kolegyně byla úspěšná i v tom, že se jí povedlo získat soukromé majitele bytů, kteří jsou nyní ochotni v těchto bytech poskytnout nájemní bydlení i uprchlíkům, což byl dříve problém. V rámci integračního programu Ministerstva vnitra mohou takoví majitelé dostat i příspěvek na nájemné. Tento příspěvek nejde do rukou cizince, ale přímo majitele bytu (na základě trojstranné smlouvy mezi obcí, soukromým pronajímatelem bytu a cizincem). Pomoc uprchlíkům začíná obvykle ve chvíli, když k nám imigranti přijdou. Obejdeme s nimi všechno potřebné: zdravotní pojišťovnu, úřad práce, hledáme školu a školku pro děti. Všechno jim od základu vysvětlujeme a oni to velmi vítají, protože neznají, jak to u nás chodí. Cizinci zpočátku obvykle

pobírají sociální dávky a ve chvíli, kdy umí základy češtiny a případně mají i vyřízené uznání vzdělání, hledáme s nimi zaměstnání. Lidé, kteří u nás dostanou azyl nebo doplňkovou ochranu, mají nárok na stejné sociální dávky jako naši občané. Stát jim dává i stejná práva, s výjimkou toho, že nemohou jít k policii nebo do armády a také nemohou volit.

Jsou s lidmi, kterým pomáháte, nějaké problémy, nebo jsou za pomoc vděční?

Problémy nejsou. Do rodin uprchlíků se dostaneme daleko víc než třeba běžný sociální pracovník na úřadu práce. Když uprchlík přijde z pobytového střediska, zhruba půl roku trvá, než se vyřídí základní věci a podle naší zkušenosti další rok až dva trvá, než nás už v podstatě nepotřebuje. Potom za

námi tito lidé již přicházejí méně často, například potřebují pomoci s dopisem, kterému nerozumí.

Jak byste charakterizovala spolupráci se státem, funguje?

Brno je v dobrém slova smyslu specifické v tom, že je zde celkově atmosféra nakloněná pomoci cizincům, alespoň v poslední době se to tak zdá. Město Brno se snaží k pomoci cizincům přistoupit koncepčně, také Jihomoravský kraj již před lety vytvořil koncepci integrace cizinců. Spolupracujeme přes deset let také s Příjímacím střediskem Zastávka u Brna. V uprchlickém zařízení v Zastávce provozujeme humanitární šatník, šicí dílnu a hudební dílnu. Řekla bych, že dobrá spolupráce záleží hlavně na konkrétních lidech, nejenom na dané instituci. Tam, kde nemá člověk dobrou vůli, nikam se nedostaneme.

Z jakých zemí přicházelí lidé, o které se dlouhodobě staráte?

Převažují lidé z bývalého Sovětského svazu – jak z Ukrajiny, tak z bývalých kavkazských republik. V Česku je například poměrně velká komunita lidí z Kazachstánu, ale přicházelí i lidé z Gruzie, Čečny, Arménie, Barmy, Kosova a Sýrie. V České republice je zhruba tři tisíce azylantů a lidí s doplňkovou ochranou.

A Syřané?

Syřanů je v Brně zhruba dvě stě. Do České republiky se vrací i lidé, kteří dlouhodobě žili v Sýrii se svými rodinami.

Co byste označila při integraci cizinců za nejdůležitější?

Aby mohl cizinec v České společnosti fungovat, je třeba, aby měl stabilní bydlení, práci a uměl česky. Podstatné jsou také sociální kontakty. Je velmi důležité, aby byl cizinec přijat ze strany většinové společnosti. Pokud ho česká společnost nepřijme, nikdy nebude úplně integrovaný.

Máte v tomhle směru nějaké špatné zkušenosti?

Když jsem se našich klientů na tohle ptala, nepociťovali nějaký odpor ze strany společnosti. Minimálně do očí jim nikdo nic takového neřekl. ■